

Bilgisayar Destekli Eğitimin Kanser Hastalarının Tanı ve Tedavileri Üzerine Etkileri: Sistemik Derleme

Seval KUL^a, Güldam KARADAĐ^b, Burcu BAYEL^c

^a Biyoistatistik AD, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep

^b Halk Sağlığı Hemşireliği AD, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep

^c Sađlık Bilimleri Enstitüsü, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep

Effects of computer supported education for diagnosing and treatment of cancer patients: A systematic review

Abstract: Effective treatment and diagnosing are strongly related to patient adherence. As a result of that methods about patient education occupied important place in the literature. Complex treatments such as cancer patients need more information and additional support both at the stage of diagnosing and treatment. Many different methods such as using of guideline and assignment of consultant were used to inform patients. Computer supported education for patients become popular method because it gives opportunity to reduce cost and save time. Although computer based education is being used widely, its attribution to patient treatment hasn't been shown yet. In this study we aimed to show the effectiveness of electronic learning for cancer patients' treatment and diagnosing. For this aim, only Randomised controlled trials were searched from 2000 to 2012 in Pubmed. Each study was assessed independently by two reviewers. Methodological quality of the included studies was assed using the Jadad methodological approach for randomized controlled trials. Studies were eligible if participants were adults (aged 18 years and over). Only studies that enrolled participants with recently diagnosed were included. Nine studies met the study inclusion criteria and were included. Most of the included studies results showed that computer supported education has a significant positive effect on effectiveness of diagnosing and treatment. On the other hand it was seen that education year and sex are also related to success of electronic learning. The most important limitation of this study was that because outcomes were different in the included studies, it was difficult to combine results.

Key words: Electronic learning; Computer; Internet; Education; Cancer

Özet: Verilen klinik tedavilerin etkili olabilmesi ve testlerin sağlıklı bir şekilde sonuçlanması, tetkik ve tedavilere hastanın uyumu ile oldukça ilişkilidir. Bu nedenle hastaların eğitimi ile ilgili yöntemler literatürde oldukça önemli bir yer edinmiştir. Kanseri gibi kompleks tedavilerde özellikle hastaların tanı ve tedavi aşamasında özel bir desteğe ve bilgilendirilmeye ihtiyaç duymaktadır. Hastaların eğitiminde kılavuz hazırlama, danışman atama gibi birçok yöntem kullanılmaktadır. Maliyetleri düşürmek ve zamanı etkili bir şekilde kullanma olanağı verdiği için bilgisayar desteği ile eğitim verme son yıllarda popüler bir yöntem haline gelmiştir. Elektronik öğrenme yöntemi yaygın olarak kullanılmaya başlandığı halde hastalıkların tedavilerine katkısının etkinliği ile ilgili kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Bu çalışmada kanser hastalarının tanı ve tedavilerine elektronik öğrenmenin katkısının ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu amaçla Pubmed veri tabanında 2000–2012 yılları arasında yayınlanmış Randomize kontrollü denemeler taranmıştır. Her çalışma bağımsız iki değerlendirici tarafından değerlendirilmiştir. Çalışmaya dahil edilen yayınların nitelikleri Jadad ölçeği ile değerlendirilmiştir. Çalışmaya 18 yaş üstü kanser tanısı yeni konmuş erişkinler dahil edilmiştir. Taramalar sonucunda 9 çalışma dahil edilme kriterlerini sağlamıştır. Genel olarak bilgisayar destekli eğitimin diğer yöntemlere göre daha etkili olduğu gözlenmiştir. Eğitim yılı ve cinsiyet gibi faktörlerin verilen eğitimin başarısı üzerine etkili olabileceği görülmüştür. Alanda yayınlanan çalışmalarda benzer sonuç değişkenleri kullanılmadığı için çalışmalardan elde edilen sonuçların birleştirilmesi güçlüğü ile karşılaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Elektronik öğrenme; Bilgisayar; İnternet; Eğitim; Kanseri

Sorumlu Yazar

Seval KUL, Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Anabilim Dalı, Şahinbey/ Gaziantep, sevalkul@gantep.edu.tr, +903423606060-77759